

Reza Pahlavi vs. stara dama

Aleš Maver

Ne da bi bilo potrebno sploh kaj povedati o vsebini novega družinskega zakonika, je na dlani, da je povest o njem, čeprav so jo v zadnjih tednih zasenčili bolj dramatični premiki, že zdavnaj prerasla v značilno slovensko (ali boljše šentflorjansko) razkazovanje mišic.

DVA OBRAZA

Pristno šentflorjansko okolje kajpak poskrbi za to, da je komaj mogoče dvomiti, da v naši podalpski republiki ni lahko biti homoseksualec. Še zlasti na podeželju. Ampak po drugi strani nastaja vtis o istospolnih kot izjemno močni in vplivni skupnosti. Izrazita navzočnost omenjene problematike v medijskem (tudi filmskem) in širšem javnem prostoru je tako slejkoprej v kričečem nasprotju s pravimi križi in težavami, ki jih doživlja povprečen slovenski homoseksualec.

Čeprav se bo zdela takšna primerjava obema stranema bogokletna, je z zadevo nekako tako kot z napadi na vero in verujoče v polpreteklem in deloma še sedanjem času. Seveda je izgovor zanje vedno bil, da gre za striženje peruti nesramno močni in ošabni organizaciji, ampak glavnina udarcev je vedno padala po navadnem, bolj ali manj nemočnem verniku.

Tudi zato je s človeškega vidika čisto razumljivo, če skušajo homoseksualci svojo stoletno zapostavljenost v teh krajih, ki jo do neke mere upravičeno pišejo na rovaš krščanskim cerkvam, maščevati (oziroma so jo ponekod že maščevali) z »desantom« na punčico očesa večine kristjanov, to je na zakon.

In res so cerkve v preteklosti na podlagi resda jasnih in nedvoumnih svetopisemskih izhodišč stilizirale homoseksualnost v greh par excellence, pri čemer žal niso zmogle preveč posluha niti za homoseksualce kot ljudi. Ko se omenjenemu pridruži še pogosto neiskren odnos do istospolne usmerjenosti v lastnih vrstah, nastane seveda eksplozivna mešanica.

SINDROM REZE PAHLAVIJA

Tako dospemo do vseh bistvenih koordinat nove tekme na šentflorjanskem igrišču. V prvem polčasu so v njej prednjačili tvorca zdaj krepko razvpitega projekta družinskega zakonika. Čeravno je sama ideja zanj in njegova maksimalna izvedba vzkliła v relativno ozkem krogu neke majhne

stranke, ga je koalicija spočetka v celoti posvojila. Njeni poslanci so se dobro počutili v vlogi nekakšnega kolektivnega slovenskega šaha Reze Pahlavija. Ugajala jim je misel nase kot na »prinašalce luči« in »modernosti« v zaostalo, kvarnim vplivom Katoliške cerkve predolgo izpostavljeno slovensko krajino.

Od tod tudi njihov zaničljiv odnos do vsake kritike zakonika in pogledi zviška na vse, ki so si drznili opozarjati, da sprejemanje takšne zakonodaje brez širšega soglasja ne bo prineslo nič dobrega.

SOGLASJE VRSTNIKOV

Pa se je zalomilo. Ker se je pokazalo, da strinjanje ali nestrinjanje s še enim v vrsti poskusov spreminjanja »slovenskega narodnega značaja« koraka preko običajne delitve levo-desno. Vsaj v eni takrat še vladni stranki so pač morali spoznati, da pred svoje volivce s Titom v srcu in z rožnim vencem v žepu ne morejo stopiti z radikalnim predlogom zakonika, saj jim je misel na istospolne pare enako tuja kot njihovim vrstnikom z drugega političnega brega. Tako je pravzaprav presenetljivo nastal nov, prilagojeni zakonski načrt, ki je sicer obdržal spremenjeno opredelitev družine, a se je vsaj na dveh odločilnih točkah bistveno približal kritikom. Morda bi se lahko politično bankrotirana vladna večina (ali takrat tehnično manjšina) zaradi politične higiene sprejetju zakonika tudi odrekla, je pa med prvotnim in sedanjim besedilom vsekakor precejšnja razlika.

SPOZNAVANJE IN ODVEZA?

Tukaj se je začel drugi polčas. V njem primat v razkazovanju mišic očitno prevzema kar sama Cerkev. Seveda gre spraševanje, ali ima do tega pravico, krepko mimo tarče in bo nujno pripeljalo samo do tega, da bo katoliška skupnost stopila še tesneje skupaj. Preseneča pa nemara popolno poistovetenje cerkvenih predstavnikov z »našo stvarjo referendum« in streljanje iz vseh topov, ki vsaj meni zbuja nelagodje. Škofje že dolgo niso

ustvarjali vtisa tako ubranega zbora in vendarle je bilo čisto zemeljsko glasovanje – če bo do nje- ga sploh prišlo – je bilo s priložnostno molitvijo povzdignjeno tako rekoč v nebeške sfere.

Kot so se predlagatelji zakona povsem potopili v svojo namišljeno vlogo slovenskega šaha, tudi uradni zastopniki starodavne ustanove v Sloveniji nenadoma pokajo od samozavesti. Nič več ni nadležnega premlevanja dvajsetih let slovenske samostojnosti, med katerimi so se za Cerkev razblinili številni skrbno negovani miti. Ni več govora o tem, da je ravno na političnem polju njen izplen boren in da so prav ljudje, ki so zastavo katolištva v minulih dveh desetletjih dvigovali najvišje, za seboj končno pustili puščavo. Vsaj v času referendumске kampanje ne bo nihče hkrati vprašal, ali so škojfe tudi v svojem neposrednem delokrogu

tako dosledni pri obrambi otrokovih pravic, kot hočejo biti ob družinskem zakoniku. In če je prvič doslej celo znotraj katoliške skupnosti marsikdo imel na koncu jezika besede, da je cesar nag, jih je velika tema zakonika potisnila nazaj v grlo. Pri čemer razlike med prvotno in sedanjo različico ne igrajo nobene vloge.

Cerkev bo očitno kar precej časa – tudi če vmes poseže ustavno sodišče – lahko plavala v blaženem občutku, da je končno spet našla sozvočje z utripom slovenskega človeka in tako na nek način prejela odvezo za vse, kar ji v zadnjih dvajsetih letih ni šlo. Sedemindvajset tisoč podpisov, zbranih v pičlih dveh dneh, ji kratkoročno daje prav. A bojim se, da je njeno razkazovanje mišic enako kratkovidno in nespametno kot tisto pobudnikov sprememb družinskega zakonika.¶